

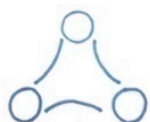
Opleidingsbeoordeling

Opleiding tot leraar Basisonderwijs

Hogeschool van Amsterdam

Adviesrapport in het kader van het experiment
instellingsaccreditatie met lichtere opleidingsaccreditatie

22 september 2020

OAKnet

Onderwijs Advies Kwaliteit

Inhoudsopgave

1. Samenvatting van de beoordeling.....	3
2. Gegevens over de opleiding	5
2.1 <i>Administratieve gegevens</i>	<i>5</i>
2.2 <i>Karakteristiek van de opleiding</i>	<i>5</i>
3. Bevindingen, overwegingen en beoordeling per standaard	6
3.1 <i>Standaard 1: Beoogde leerresultaten</i>	<i>6</i>
3.2 <i>Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten</i>	<i>8</i>
4. Conclusie en aanbevelingen	12
5. Scoretabel	12
Bijlagen	13
A. <i>Proces van beoordelen</i>	<i>13</i>
B. <i>Programma</i>	<i>15</i>
C. <i>Geraadpleegde documenten</i>	<i>16</i>

1. Samenvatting van de beoordeling

Het visitatiepanel heeft de Opleiding tot leraar Basisonderwijs (pabo) van de Hogeschool van Amsterdam (HvA) beoordeeld. In de beoordeling zijn betrokken: de voltijd en de deeltijdopleiding van de HvA en de Universitaire pabo (UPvA), die de HvA samen met de Universiteit van Amsterdam realiseert.

De beoordeling heeft plaatsgevonden in de context van het experiment instellingsaccreditatie met lichtere opleidingsaccreditatie. Zij is daardoor beperkt tot de standaarden aangaande de beoogde en gerealiseerde leerresultaten van het beperkte kader voor de opleidingsbeoordeling van de NVAO van september 2018 (standaard 1 en 4). Het bezoek is online gebracht in verband met de corona epidemie.

De pabo van de HvA heeft samenwerkingsovereenkomsten met dertien Opleidingsscholen¹ (schoolbesturen), waarvan de twee academische Opleidingsscholen in 2014 zijn meegenomen in de accreditatie van de bacheloropleiding en als zodanig positief zijn beoordeeld. In 2018 sloot de pabo van de HvA een samenwerkingsovereenkomst af met zeven Opleidingsscholen om het model *Samen Opleiden in Amsterdam. Leren lesgeven in een grootstedelijk context* verder uit te werken en te realiseren. Deze focus is geconcretiseerd in de Amsterdamse Leerkracht Lijn (ALL), die met ingang van september 2020 gefaseerd wordt ingevoerd. In de ALL staan de onderzoekende houding van de leerkracht en het functioneren als professional in een grootstedelijke context centraal. De ALL kent drie pijlers: samen studenten en startende leerkrachten opleiden, samen onderzoeken en onderwijs ontwikkelen, en samen professionaliseren. Het panel heeft een samenhangende, doorgaande en breed gedragen lijn aangetroffen waarbij de opleiding het beroepsprofiel heeft geconcretiseerd in vijf specifieke kenmerken van afgestudeerden. Deze kenmerken zijn door de opleiding op consistente wijze vertaald naar beoogde leerresultaten. In lijn daarmee zijn beoordelingsformulieren ontwikkeld om te bepalen of iedere student de beoogde leerresultaten gerealiseerd heeft.

De ALL helpt de leerkracht in opleiding om de eigen ontwikkeling tot leerkracht in professionele termen te duiden, onderbouwen en verantwoorden. In de geformuleerde beoogde leerresultaten zijn drie dimensies onderscheiden: primair proces, professionele basis en professionele identiteit. Deze drie dimensies zijn verder onderverdeeld in 21 deelcompetenties, die voor het 'primaire proces' en de 'professionele basis' tot nu toe op drie niveaus zijn uitgewerkt: beginnend, in ontwikkeling, en startbekwaam². De dimensie 'professionele identiteit' is niet nader analytisch uitgewerkt omdat de opleiding deze dimensie meer holistisch wil benaderen. De uitwerking en positionering hiervan in de beoogde leerresultaten heeft de aandacht van de opleiding omdat zij daar nog niet geheel tevreden over is.

Het voor de leerresultaten cruciale concept 'grootstedelijke context' blijkt tot genoegen van het panel in het denken en handelen van betrokkenen verder uitgewerkt dan uit de beschikbaar gestelde documentatie naar voren komt. Het panel adviseert dit vast te leggen en te verwerken in de documenten die voor studenten, docenten en opleiders binnen en buiten de opleiding leidend zijn. Het panel heeft geconstateerd dat het werkveld en de opleiding voortdurend in gesprek zijn over de veranderende eisen aan toekomstige leerkrachten in relatie tot de opleiding. Het panel adviseert dit gesprek te blijven voeren en moedigt aan om wat vastgelegd is, ook de beoogde leerresultaten, kritisch te blijven bekijken en waar nodig aan te passen.

De bekeken afstudeerwerken hebben bij het panel aanvankelijk tot de vraag geleid of alle voltijd, deeltijd en UPvA studenten alle beoogde leerresultaten aantoonbaar realiseren en of deze consistent beoordeeld worden. Tijdens het bezoek is het panel hierover gerustgesteld. De vragen van het panel bleken enerzijds te raken aan verschillen in de samenstelling van bekeken afstudeerdossiers van voltijd, deeltijd en UPvA studenten. Anderzijds raakten de vragen aan het door de opleiding nagestreefde, maar lastig te realiseren, evenwicht tussen striktheid en ruimte in het aantonen en beoordelen van, ook persoonlijk ingekleurde, beoogde en gerealiseerde leerresultaten.

Het afstudeertraject bestaat uit drie onderdelen waarvan er in de opzet en beoordeling één strikt (het afstudeeronderzoek) en twee met meer speelruimte benaderd worden (de LIO-stage en het startbekwaamheidsgesprek). Deeltijdstudenten kunnen een vrijstelling krijgen voor het afstudeeronderzoek. Deze vrijstellingen worden naar de mening van het panel terecht en op consistente wijze verleend op basis

¹ Opleidingsscholen met een hoofdletter zijn schoolbesturen waarmee de opleiding een samenwerkingsovereenkomst heeft. Als 'opleidingsscholen' met een kleine letter geschreven is, gaat het om basisscholen.

² In de nabije toekomst worden voor de ALL ook de niveaus basisbekwaam en vakbekwaam uitgewerkt met het oog op de doorlopende ontwikkeling van afgestudeerden.

van eerder aangetoonde onderzoeksvaardigheden met een thematiek uit het basisonderwijs of de leeftijdsgroep 4-12 jaar. Hoewel formeel niet apart beoordeeld, blijken de UPvA studenten evenals de reguliere pabostudenten een startbekwaamheidsgesprek te voeren. Dit is gekoppeld aan hun LIO-stage. Daarmee is naar de mening van het panel voldoende zeker gesteld dat ook zij alle beoogde en bereikte leerresultaten kunnen aantonen.

Ter bevordering van een evenwichtige omgang met het gesignaleerde spanningsveld tussen striktheid en ruimte krijgen kalibratiesessies en beoordelingsformulieren intercollegiaal veel aandacht. Dit gebeurt om tot zo consistent mogelijke beoordelingen te komen, ook als er sprake is van ruimte voor persoonlijke invulling. Het panel waardeert dat de opleiding de mogelijkheid verkent om studenten te laten kiezen tussen een afsluitend onderzoek in de 'klassieke' zin (afstudeeronderzoek) of een dichter op de onderwijspraktijk staande onderzoeksmatige 'beroepsopdracht'. Dit past volgens het panel goed bij de aard van het beroep en bij het profiel van de opleiding zoals weerspiegeld in de beoogde leerresultaten.

Al met al is het panel van mening dat de opzet van het afstuderen als geheel recht doet aan de beoogde leerresultaten, en dat de beoordelingssystematiek ook garandeert dat alleen studenten afstuderen die deze leerresultaten daadwerkelijk bereikt hebben. Dit wordt bevestigd door de tijdens het bezoek door het werkveld geuite tevredenheid over de afgestudeerden van de pabo van de HvA, ongeacht of zij de opleiding volgden als voltijd, deeltijd of UPvA student.

Het panel heeft een bevlogen team ontmoet dat intensief samenwerkt met elkaar en met het werkveld. De opleiding heeft overtuigend laten zien een lerende organisatie te zijn, de student centraal te stellen en de professionaliteit voor te leven die ze haar studenten wil leren. Het is ook duidelijk dat de opleiding op professionele wijze, en in zeer nauwe samenwerking met het werkveld, een bijdrage levert aan de oplossing van het leerkrachtentekort in Amsterdam en dat zij ambieert deze bijdrage verder uit te bouwen. De opleiding bleek zich bewust van knelpunten en bleek bereid en actief om deze aan te pakken, onder andere door hierover een open gesprek aan te gaan met het panel. Dat heeft geleid tot een visitatie gericht op de verdere ontwikkeling van de beoogde en gerealiseerde leerresultaten van pabo van de HvA voor voltijd, deeltijd en UPvA studenten. In deze visitatie is overtuigend gebleken dat alle drie opleidingsvarianten een positief oordeel verdienen voor de standaarden beoogde en gerealiseerde leerresultaten. Het panel adviseert de NVAO een positief besluit te nemen over de accreditatie van deze opleiding en haar opleidingsvarianten.

Amsterdam, 22 september 2020

Dr. Bob Koster
Voorzitter

Drs. Johanneke Braaksma
Secretaris

2. Gegevens over de opleiding

2.1 Administratieve gegevens

Administratieve gegevens van de opleiding

Naam opleiding in Croho:	Opleiding tot leraar Basisonderwijs
Oriëntatie en niveau opleiding:	hbo-bachelor Opleiding tot leraar Basisonderwijs (Pabo) wo bachelor pedagogische wetenschappen (UPvA ³)
Aantal studiepunten:	240 EC (Pabo voltijd en UPvA) 180 EC (Pabo deeltijd)
Afstudeerrichtingen:	Universitaire Pabo van Amsterdam (UPvA)
Locatie:	Amsterdam
Variant:	voltijd en deeltijd (HvA)
Taal:	Nederlands
Registratienummer in Croho:	34808

Administratieve gegevens van de instelling

Naam instelling:	Hogeschool van Amsterdam
Status instelling:	Bekostigde instelling
Instellingsstoets kwaliteitszorg:	Voldaan

2.2 Karakteristiek van de opleiding

De pabo van de Hogeschool van Amsterdam (HvA) heeft als focus 'leren lesgeven in de grote stad (Amsterdam)'. Samen met andere lerarenopleidingen, het onderwijs (po, vo en mbo⁴) en de gemeente Amsterdam zit de pabo in de 'Taskforce lerarentekort'. Hierin vindt overleg plaats over maatregelen om het snelgroeiende lerarentekort het hoofd te bieden. Dat leidt onder andere tot maatwerktrajecten in de opleidingen met bijvoorbeeld focus op specifieke doelgroepen, zoals de 150 zij-instromers en onderwijsassistenten. Voor het primair onderwijs is, aanvullend op al lopende acties, in overleg met de opleidingen een noodplan van kracht.

De pabo van de HvA leidt professionals op die niet alleen startbekwaam zijn, maar ook stadsbekwaam om les te geven in een grootstedelijke context waar 60% van de populatie een migratie achtergrond heeft. Amsterdam heeft 296 basisscholen. Daarvan zijn er 130 opleidingschool voor de pabo van HvA en de afstudeervariant Universitaire Pabo van Amsterdam (UPvA). Dit is geregeld via samenwerkingsovereenkomsten die de HvA heeft met dertien Opleidingsscholen⁵, waarvan de twee academische Opleidingsscholen in 2014 zijn meegenomen in de accreditatie van de bacheloropleiding en als zodanig positief zijn beoordeeld. In 2018 sloot de pabo van de HvA een samenwerkingsovereenkomst met zeven Opleidingsscholen om het model *Samen Opleiden in Amsterdam. Leren lesgeven in een grootstedelijk context*. verder uit te werken en te realiseren. Dit heeft geleid tot de Amsterdamse Leerkracht Lijn (ALL) die met ingang van september 2020 gefaseerd wordt ingevoerd. Dit model kent drie pijlers: samen studenten en startende leerkrachten opleiden, samen onderzoeken en onderwijs ontwikkelen, en samen professionaliseren.

De vierjarige voltijd opleiding heeft samen met de UPvA in 2018 een instroom van 175 studenten met een voltooide havo-, vwo- of mbo-4-opleiding. 53 van hen zijn UPvA studenten. De driejarige deeltijdopleiding heeft in 2019 een instroom van 61 studenten met een afgeronde vwo-, hbo- of wo-opleiding. Het diplomarendement binnen vier jaar is voor de voltijd (cohort 2015) 46,6%, voor de deeltijd 77,8% en voor de UPvA 63,9%.

³ Studenten die bij de UPvA afstuderen ontvangen twee diploma's: het hbo-bachelor diploma Opleiding tot leraar Basisonderwijs en het wo-bachelor diploma Pedagogische Wetenschappen.

⁴ Primair onderwijs, voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs

⁵ Opleidingsscholen met een hoofdletter zijn schoolbesturen waarmee de opleiding een samenwerkingsovereenkomst heeft. Als 'opleidingsscholen' met een kleine letter geschreven is, gaat het om basisscholen.

3. Bevindingen, overwegingen en beoordeling per standaard

3.1 Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen

De documentatie beschrijft hoe voor de huidige opleiding de, op de landelijke SBL-competenties gebaseerde, beoogde leerresultaten zijn opgenomen in de competentiematrix 'Leren lesgeven in de grote stad'. In deze competentiematrix zijn zeven hoofdcompetenties opgenomen⁶. Deze hoofdcompetenties zijn onderverdeeld in 35 deelcompetenties die voorzien zijn van indicatoren op vijf niveaus: beginnend, in ontwikkeling, startbekwaam, vakbekwaam en excellent. Startbekwaam is het eindniveau van de opleiding; de twee hogere niveaus zijn opgenomen bij wijze van ontwikkelingsperspectief voor afgestudeerden. Met het nastreven van deze competenties beoogt de opleiding dat afgestudeerden zich kenmerken door:

- het zich bewust zijn van kwaliteit en diversiteit van de grootstedelijke context en van de eigen opvattingen binnen deze context (1),
- hun kennis en vaardigheden die nodig zijn om kinderen uit te dagen, om leren en ontwikkelen te bevorderen en om passend onderwijs te verzorgen (2),
- het verantwoorden van het eigen handelen met actuele theoretische inzichten over onderwijs en opvoeding en het plaatsen van hun handelen binnen actuele ontwikkelingen (3),
- het voortdurend analyseren en verbeteren van de eigen onderwijspraktijk (4), en
- het samenwerken met ouders, collega's en professionals en gebruik maken van voorzieningen in de stad (5).

De behoefte in de opleiding en het werkveld om de huidige competentiematrix te actualiseren, gecombineerd met de invoering van de nieuwe bekwaamheidseisen door OC&W, hebben geleid tot de *Amsterdamse Leerkracht Lijn. Leren lesgeven in een grootstedelijke context. (ALL)*⁷. De ALL sluit aan bij de nieuwe landelijke bekwaamheidseisen voor leraren uit 2017, die de SBL-competenties vervangen. De ALL is ontwikkeld door een werkgroep met vertegenwoordigers vanuit de opleiding, het werkveld, het project 'Junior leraar Amsterdam', en het zij-instroomtraject. Tussenproducten zijn gevalideerd door verschillende groepen betrokkenen (schoolopleiders, instituutopleiders, team Pabo HvA en UPvA). De ALL is beproefd in een pilot in 2019-2020 met voltijd, deeltijd en UPvA studenten en wordt met ingang van september 2020 gefaseerd ingevoerd.

De ALL helpt de leerkracht in opleiding om de eigen ontwikkeling tot leerkracht in professionele termen te duiden, onderbouwen en verantwoorden. De ALL onderscheidt drie dimensies: primair proces (pedagogisch, vakinhoudelijk en vakdidactisch), professionele basis (communiceren, onderzoeken, samenwerken, plannen en organiseren) en professionele identiteit. De eerste twee dimensies zijn onderverdeeld in 21 deelcompetenties, die tot nu toe voor drie niveaus zijn uitgewerkt: beginnend, in ontwikkeling, en startbekwaam. In de toekomst zullen ook de niveaus basisbekwaam en vakbekwaam worden uitgewerkt, met het oog op het ontwikkelperspectief voor afgestudeerden. De dimensie 'professionele identiteit' is niet nader analytisch uitgewerkt omdat het hierbij gaat om overkoepelende onderwerpen zoals: visie op onderwijs en het beroep, taakopvatting, motivatie, zelfbeeld en toekomstperspectief. De opleiding geeft aan dat voor deze onderwerpen een meer holistische blik beter past. Het gaat hierbij vooral om zicht krijgen en reflecteren op de professionele identiteit en op overeenkomsten en verschillen tussen de eigen (professionele) identiteit en de identiteit van anderen in het werkveld (zoals collega's, ouders en kinderen).

Tijdens het bezoek heeft het panel navraag gedaan naar de betrokkenheid van het werkveld bij de ontwikkeling van de ALL, hoe de ALL zich verhoudt tot internationale eisen, de ervaringen met de pilot, de invulling van het concept 'grootstedelijk', en de aansluiting van de beoogde leerresultaten bij verwachtingen van het werkveld.

⁶ Interpersoonlijk, pedagogisch, vakdidactisch, organisatorisch, samenwerken met collega's, samenwerken met de omgeving, reflectie en ontwikkeling.

⁷ *Samen Opleiden in Amsterdam: Amsterdamse Leerkracht Lijn, Leren lesgeven in grootstedelijke context.* Mei 2020
De Amsterdamse leerkracht Lijn, Inhoudelijke verantwoording Pabo HvA en UPvA. Mei 2020

Zowel in het gesprek met het management als in de gesprekken met de bestuurders van opleidingsscholen is overtuigend gebleken dat de ALL in nauwe samenwerking tussen de opleiding en het werkveld is ontwikkeld. De bestuurders hebben daarbij aangetekend dat voorheen hun invloed in dergelijke processen misschien wat (te) groot was, maar dat de HvA de laatste jaren meer kaders geeft nadat in overleg de thema's en richting gezamenlijk zijn vastgesteld. Zij stellen deze coördinatie op prijs. Wel vragen zij, samen met schoolleiders, meer aandacht voor en overleg over de toekomstgerichte leerkracht in sterk veranderende contexten en het afstemmen van de opleiding daarop.

Het opleidingsmanagement heeft benadrukt dat een belangrijk uitgangspunt is geweest een objectieve beschrijving te maken van het profiel van de leerkracht waar iedereen aan moet voldoen en tegelijkertijd ruimte te bieden voor individuele invulling door de student. Het gaat immers niet alleen om het leren lesgeven in grootstedelijke context, maar ook om daarin positie te kiezen als professional. Dit heeft geleid tot explicitering van de dimensies 'primaire proces' en 'brede professionele basis' in deelcompetenties en tot de meer holistische en persoonsgerichte benadering van de dimensie 'professionele identiteit'. De vraag naar de afstemming van de beoogde leerresultaten op internationale eisen bleek lastig specifiek te beantwoorden, omdat de bekwaamheidseisen voor de pabo sterk nationaal bepaald zijn. De internationale afstemming acht de opleiding vooral op landelijk niveau geborgd doordat de bekwaamheidseisen aan de Dublin descriptoren voldoen. Daarnaast is melding gemaakt van betrokkenheid van de lectoren, die ook uit internationale context het opleidingsteam voeden, en de deelname aan de Werkplaats Onderwijsonderzoek Amsterdam (WOA) waar internationale samenwerking eveneens een rol speelt. Men ervaart het voldoen aan internationale eisen als indirect geregeld.

De pilot voorafgaand aan de implementatie van de ALL blijkt verrassend weinig kinderziektes aan het licht gebracht te hebben. Eensgezind rapporteerden opleidingsmanagement, schoolleiders en kerndocenten in verschillende gesprekken en vanuit verschillende perspectieven de vele voordelen van een overzichtelijker, duidelijker en werkbaarder set beoogde leerresultaten dan opgenomen was in de competentiematrix. Desgevraagd is aangegeven dat de verhouding tussen brede professionele basis en individuele professionele keuzes vooral tot zijn recht komt in de persoonlijke leerdoelen die studenten formuleren in het kader van de dimensie 'professionele identiteit'.

Een invulling van het concept 'grootstedelijke context' heeft het panel in de beoogde leerresultaten en in de documentatie vooral in algemene termen aangetroffen. Het heeft zich daarom afgevraagd wat men eronder verstaat. In de gesprekken bleken bijna alle gesprekspartners daar meer genuanceerd over te denken en te spreken dan op grond van de documentatie verwacht en door het panel gelezen in de beoogde leerresultaten. Zij specificeerden en illustreerden hun aandacht voor grootstedelijkheid onder andere ten aanzien van communicatie in de klas en met ouders, Nederlands als tweede taal, armoede, racisme, vooroordelen, ongelijkheid, discriminatie, diversiteit, doelgroep leerlingen en hoogbegaafden, en onderzoek naar de eigen culturele bagage en de invloed daarvan op de professionele omgang met de grootstedelijke diversiteit. Daarnaast hebben de gesprekspartners aangegeven dat de studenten divers zijn naar ervaring met en theoretische bagage ten aanzien van grootstedelijkheid. Deeltijdstudenten hebben meer levenservaring en UPvA studenten hebben meer theoretische bagage. Dit neemt echter niet weg dat de beoogde leerresultaten voor alle studenten gelijk zijn, met persoonlijke inkleuring voor de professionele identiteit.

Voor studenten blijkt het profiel van de beoogde leerresultaten van de pabo HvA en de UPvA aantrekkelijk. Zo vernam het panel dat een student vooral voor deze opleiding gekozen heeft vanwege de UPvA waarin praktijk en onderzoek gecombineerd worden. Een andere student heeft het ervoor over om vanuit Rotterdam bij de HvA te studeren vanwege de expliciete aandacht voor het grootstedelijke. Zowel studenten als alumni waarderen de vele en gevarieerde grootstedelijke ervaring via stages en het zelf mede verantwoordelijk zijn voor het stellen en behalen van doelen om daarmee de beoogde leerresultaten persoonlijk en professioneel in te kunnen kleuren.

Het gesprek met bestuurders heeft uitgewezen dat zij een permanent gesprek ervaren over de leerresultaten en mogelijke flexibiliteit in eindniveau. Zij zien graag meer aandacht in de opleiding voor gedrags- en leerproblematiek en het bijhorende klassenmanagement. Desgevraagd geven zij aan dat de beoogde leerresultaten hiervoor vooralsnog voldoende ruimte bieden.

Overwegingen

Het panel heeft een bevlogen team gezien dat samenwerkt, het gesprek aangaat, en feedback gericht op verbetering geeft en haalt. Dit gebeurt door met elkaar en met het beroepenveld voortdurend na te denken over het profiel van de basisschoolleerkracht die bekwaam is om te starten in de grootstedelijke context van Amsterdam. Het panel vindt het positief dat de ALL tot stand is gekomen in nauwe samenwerking met het werkveld. Het panel waardeert dat in de ALL de onderzoekende houding en de grootstedelijke context centraal staan. Hetzelfde geldt voor de samenhangende, doorgaande en breed gedragen lijn van beroepsprofiel en algemene ambities via de beoogde kenmerken van afgestudeerden naar de beoogde leerresultaten en beoordelingsformulieren (zie standaard 4). Tegelijkertijd ziet het panel dat documentatie en gesprek nog niet altijd helemaal synchroon lopen. De uitwerking van het concept 'grootstedelijk' bleek al veel verder gevorderd dan uit de beschikbaar gestelde documentatie en de beoogde leerresultaten naar voren komt. Het panel adviseert dit gesprek voort te zetten en te komen tot nadere nuancering en explicitering van 'grootstedelijk' in de documenten waar studenten, docenten en opleiders binnen en buiten de opleiding mee moeten werken.

Het panel constateert dat het werkveld en de opleiding de uitdaging voelen om voortdurend samen na te denken over de veranderende eisen aan toekomstige leerkrachten, het beroepsprofiel. Het panel adviseert dit gesprek te blijven voeren en moedigt aan om wat vastgelegd is, ook de beoogde leerresultaten, kritisch te bekijken en zo nodig aan te passen.

Iets soortgelijks is het panel opgevallen voor de professionele identiteit. Alle betrokkenen waarderen de ruimte die er is dankzij de meer holistische benadering hiervan in de ALL. Regelmatig vernam het panel in de gesprekken dat de positionering van deze dimensie nog aandacht vraagt en krijgt. Het panel waardeert dat de opleiding actief het gesprek voert om duidelijker te krijgen wat onder professionele identiteit te verstaan en om een weg te vinden voor een bevredigender positionering ervan in de beoogde leerresultaten; bijvoorbeeld als cirkel om beide andere dimensies heen of als lagen in de andere twee dimensies, in plaats van de drie losstaande cirkels die nu de beoogde leeruitkomsten representeren.

Dit alles neemt niet weg dat het panel grote waardering heeft voor de ALL, het profiel dat daarin weerspiegeld wordt en hoe dit in de praktijk door alle betrokkenen niet alleen samen ontwikkeld is en geaccepteerd wordt, maar ook uitgedragen en blijvend besproken. Tot genoegen van het panel zijn de vijf onderscheiden niveaus in beoogde leerresultaten uit de competentiematrix overgenomen in de ALL en is de opleiding voornemens ook de laatste twee niveaus binnenkort uit te werken. Het laat naar de mening van het panel zien dat de samenwerking tussen de opleiding en het werkveld verder gaat dan de initiële opleiding. Wat betreft de beoogde leerresultaten van de opleiding is naar de mening van het panel op overtuigende wijze sprake van op goed passende wijze samen opleiden voor grootstedelijke context.

Conclusie

Het panel beoordeelt standaard 1, beoogde leerresultaten, als voldoende.

3.2 Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Bevindingen

De documentatie beschrijft hoe studenten aantonen startbekwaam te zijn aan de hand van de LIO-stage, een afstudeeronderzoek en een startbekwaamheidsgesprek. Het startbekwaamheidsgesprek vindt plaats aan de hand van drie door de student op te stellen documenten: een zelfevaluatie, een casus uit de eigen praktijk en een visiedocument. UPvA studenten studeren af op de stage en het afstudeeronderzoek. Deeltijdstudenten kunnen een vrijstelling krijgen voor het afstudeeronderzoek.

In de zelfevaluatie beschrijft de opleiding dat drie van de vijf kenmerken van hun afgestudeerden in de LIO-stage aan bod komen: bewust van kwaliteit en diversiteit (1), beschikken over kennis en vaardigheden (2), en samenwerken met ouders, collega's en professionals (5). Het kunnen analyseren en verbeteren van de

eigen onderwijspraktijk (4) komt aan bod in het afstudeeronderzoek en het verantwoorden van eigen handelen gerelateerd aan theorie en actuele ontwikkelingen (3) staat centraal in het startbekwaamheidsgesprek. De landelijke kennisbasistoetsen worden halverwege de opleiding afgenomen. In studiejaar 2019 – 2020 waren de slagingspercentages hiervoor in de eerste toetsperiode: 73% voor Nederlands en 35% voor rekenen-wiskunde. In 2014 heeft de visitatiecommissie de aanbeveling gedaan om ook na de landelijke toetsen aandacht te blijven besteden aan de kennisbases. De opleiding geeft in de zelfevaluatie aan het belang hiervan te onderschrijven, maar toch een eigen weg te blijven volgen door de dertien kennisbases aan het eind van de opleiding niet expliciet maar impliciet te toetsen in de LIO-stage via het onderbouwen en verantwoorden van het praktisch handelen van studenten.

De schoolopleider beoordeelt als examinerator de stage, gebaseerd op de adviezen van de directeur en de mentor van de stageschool. Twee examineratoren van de opleiding beoordelen het afstudeeronderzoek. Het startbekwaamheidsgesprek wordt gevoerd en beoordeeld door een examinerator van de opleiding en een uit het werkveld; dit zijn geen begeleiders uit het laatste jaar.

De opleiding geeft in haar zelfevaluatie als uitdaging voor het afstuderen te zien: a. een explicieter accent op het thema superdiversiteit in de laatste fase van de opleiding en b. de student vragen om in het eigen visiestuk expliciet in te gaan op de eigen positie en opvattingen als leerkracht en professional in de context van een grootstedelijke omgeving.

De beoordelingsformulieren voor de stages heeft de opleiding samen met het werkveld ontwikkeld. Zij adresseren tien criteria waarvan er negen ontleend zijn aan de beoogde leerresultaten en de tiende een door de student zelf te formuleren criterium is in het kader van de te realiseren leerresultaten. Bij alle criteria staan voorbeelden van concreet waarneembaar gedrag dat hoort bij het oordeel 'voldoende'. Voor het tiende criterium ontwikkelt de student die voorbeelden aan het begin van de stage in overleg met de mentor. Ook in de beoordelingsformulieren voor het afstudeeronderzoek en het startbekwaamheidsgesprek is duidelijk omschreven wanneer het oordeel 'voldoende' kan zijn. Voor het afstudeeronderzoek is daarnaast ook het oordeel 'goed' omschreven. Op de beoordelingsformulieren voor de het startbekwaamheidsgesprek en de stage wordt een nadere toelichting gevraagd van de beoordelaars. Tijdens het bezoek hebben schoolopleiders, kerndocenten en studenten benadrukt dat beoordelingen van in ieder geval de stage en het startbekwaamheidsgesprek vergezeld gaan van een gesprek met de student, zodat duidelijk is waarom de bereikte leerresultaten tot een bepaald oordeel geleid hebben.

Het panel heeft vijftien afstudeerdossiers bekeken bestaande uit het afstudeeronderzoek, de stage en het startbekwaamheidsgesprek; zes van de voltijd opleiding, vier van de deeltijdopleiding en vijf van de UPvA. Hoewel over het algemeen naar het oordeel van het panel de studenten terecht geslaagd zijn, is ook zoveel variatie in de beoordelingen opgevallen dat vragen gerezen zijn omtrent de consistentie in het toepassen van criteria door verschillende beoordelaars van de opleiding en in de opleidingsscholen.

Het panel heeft zich afgevraagd of de oorzaak hiervoor ligt in het gegeven dat alleen de 'voldoende', en bij het onderzoek ook de 'goed' gedefinieerd zijn, met enige ruimte voor interpretatie. Schoolopleiders en kerndocenten hebben geïllustreerd dat naast de toelichtingen op de formulieren en de bespreking met de studenten ook de regelmatig gehouden kalibratiesessies een belangrijke rol vervullen om tot consistente beoordelingen te komen. Dit geldt in het bijzonder voor het beoordelen van de afstudeeronderzoeken. Zowel uit het jaarverslag van de examencommissie als tijdens het gesprek met deze commissie is gebleken dat de jaarlijkse steekproef van afstudeeronderzoeken een toename laat zien in de kwaliteit daarvan en een afname in de verschillen tussen beoordelaars.

Het panel kreeg aanvankelijk lastig zicht op de stagebeoordelingen wegens het ontbreken van stageverslagen. Uit de tevoren gegeven toelichting en uit de gesprekken is gebleken dat dit een bewuste keuze is opdat studenten zoveel mogelijk in de praktijk handelen en beoordeeld worden in plaats van tijd te moeten stoppen in verslaglegging. Studenten hebben hierover hun waardering uitgesproken, evenals over het in overleg met de mentor zelf formuleren van een beoordelingscriterium met bijhorend waarneembaar gedrag. Studenten hebben aangegeven weinig inconsistenties in beoordelingen te ervaren omdat de aandachtspunten duidelijk zijn en omdat wat nodig is voor de 'voldoende' vastligt. Toch signaleren studenten en alumni, maar ook schoolopleiders en kerndocenten de wenselijkheid om het gebruik van de beoordelingsformulieren intensiever te kalibreren dan nu gebeurt. Dit geldt vooral voor mentoren die studenten begeleiden in de stage en soms ook voor de beoordelaars van de opleiding.

Het panel heeft geconstateerd dat in een deel van de afstudeeronderzoeken 'grootstedelijkheid' niet aan de orde komt. Tijdens het bezoek is gebleken dat dit vooral in het startbekwaamheidsgesprek aan bod komt. Daar reflecteert de student op zijn cultuurdragerschap in relatie tot zijn professionele identiteit en handelen in grootstedelijke context. Grootstedelijkheid komt vaak terug in de casus die studenten voor dit gesprek moeten aanleveren en meestal in het visiedocument dat zij schrijven.

Het panel heeft zich naar aanleiding van de bestudeerde eindwerken en in aansluiting op de documentatie ook afgevraagd waar en hoe de onderzoekende houding in het afstuderen precies aan bod komt. De gesprekken met schoolopleiders, kerndocenten, examinatoren en de examencommissie hebben voor het panel verder verduidelijkt dat de onderzoekende houding vooral in de stage beoordeeld wordt, terwijl studenten hun onderzoeksvaardigheden vooral in het afstudeeronderzoek bewijzen.

De onderwerpen van onderzoek zijn bij voorkeur betekenisvol voor de ontwikkeling van de individuele student en kenmerken zich door een probleem-analytische aanpak. Het onderwerp van onderzoek kiest de student in overleg met de opleidingsschool. Dit beïnvloedt de onderwerpkeuze van de student, zeker als de opleidingsschool een eigen onderzoeksagenda heeft. Soms heeft dit tot gevolg dat schoolontwikkeling meer aandacht krijgt in het afstudeeronderzoek dan de professionele ontwikkeling van de student tot leerkracht, die de opleiding centraal stelt. De opleiding wil het onderzoek nog dichter bij de werkzaamheden van de leerkracht brengen door studenten de mogelijkheid te bieden om in plaats van een probleem-analytisch afstudeeronderzoek een uitgebreide onderzoeksmatige beroepsopdracht uit te voeren rond het thema 'zicht op mijn klas'.

Voor de UPvA studenten moet het praktijkgerichte onderzoek voldoen aan een aantal academische eisen. Zij kunnen daarbij profiteren van de Werkplaats Onderwijsonderzoek Amsterdam (WOA). Het panel heeft zich afgevraagd waarom UPvA studenten afstuderen zonder startbekwaamheidsgesprek. De academische schoolopleider heeft toegelicht dat de UPvA studenten ook een startbekwaamheidsgesprek voeren, maar dat de beoordeling hiervan niet gedocumenteerd is omdat het is gekoppeld aan de LIO-stage-2. UPvA studenten bespreken hun reflectiedocumenten over de stage, de onderzoekende houding en hun visie aan het einde van de LIO-stage-2, nadat deze stage positief is beoordeeld. Vanwege het overvolle programma kan dit gesprek geen formeel onderdeel uitmaken van het afstuderen omdat er geen studiepunten voor beschikbaar zijn.

Een ander vraagpunt voor het panel betreft de vrijstelling die deeltijdstudenten kunnen krijgen voor het afstudeeronderzoek. In de zelfevaluatie staat dat studenten een probleem-analytisch onderzoek moeten uitvoeren. Het panel heeft geconstateerd dat ook een vrijstelling gegeven is voor een beschrijvend onderzoek. Tijdens het bezoek is zowel door het management als door de examencommissie toegelicht dat in de praktijk de voornaamste criteria voor het verlenen van een vrijstelling voor onderzoek zijn of de student in een eerder afgeronde bachelor of masteropleiding heeft laten zien over onderzoeksvaardigheden te beschikken en of dit aangetoond is aan de hand van het doen van onderzoek naar een thema dat van belang is voor het basisonderwijs of voor de leeftijdsgroep van 4 – 12 jaar. De voorbeelden die daarbij zijn gegeven hebben het panel overtuigd van een consistent en adequaat vrijstellingsbeleid voor het afstudeeronderzoek bij de deeltijdopleiding.

Voor het functioneren van afgestudeerden in de praktijk laat de hbo-monitor 2019 zien dat praktisch alle afgestudeerden een baan hebben (96%), dat 72% daarmee tevreden is (met neutraal erbij 96%), en dat 50% tevreden is over de opleiding (met neutraal erbij 93%). 80% van de afgestudeerden zou weer voor de pabo-opleiding van de HvA kiezen. Hoewel deze getallen een positief beeld geven, zeggen ze weinig over de waardering van afgestudeerden in en door het werkveld. Wel merkt de opleiding in de zelfevaluatie op dat LIO's van de HvA vaker zelfstandig als groepsleerkracht optreden dan LIO's van andere pabo-opleidingen. In antwoord op de vraag naar aanvullende informatie over de waardering van afgestudeerden door het werkveld, heeft de opleiding aangegeven dat dit afgedekt is via het 'Samen Opleiden in Amsterdam'. De gesprekken met bestuurders en schoolopleiders hebben laten zien dat inderdaad sprake is van intensieve samenwerking tussen opleiding en werkveld, zeker bij het opleiden in de praktijk. Schoolopleiders vertelden hoe zij in de praktijk zien dat afgestudeerden de onderzoekende en lerende houding geïnternaliseerd hebben; zij blijven reflecteren en doorgaan met het stellen van nieuwe doelen. In het gesprek met de bestuurders is vergaande tevredenheid geuit over de kwaliteit van de afgestudeerden. Gemeld is dat de afgestudeerden zich kenmerken door energieke gretigheid en motivatie om in Amsterdam te werken en dat hun basisvaardigheden goed zijn. Zo is bijvoorbeeld opgemerkt: "Afgestudeerden van de

pabo van de HvA kan ik ongezien aannemen". Ook zijn de vertegenwoordigers van het beroepenveld zeer te spreken over het onderzoekende en lerende gedrag van studenten en afgestudeerden. Zij zien dat dit impliciet innovaties op gang brengt in de scholen.

Overwegingen

De bekeken afstudeerwerken hebben bij het panel aanvankelijk tot de vraag geleid of alle voltijd, deeltijd en UPvA studenten alle beoogde leerresultaten aantoonbaar realiseren en of deze consistent beoordeeld worden. Met deze vraag blijkt het panel een spanningsveld gesignaleerd te hebben waarvan de opleiding zich bewust is, namelijk balanceren tussen striktheid en ruimte in het aantonen en beoordelen van gerealiseerde beoogde leerresultaten. Het panel waardeert de constructieve en zelfkritische openheid waarmee dit spanningsveld tijdens het bezoek besproken is. De keuze om het afstudeeronderzoek strikt te benaderen en de hiervoor beschreven ruimte voor zowel het aantonen als het beoordelen van bereikte leerresultaten te geven in de stage en het startbekwaamheidsgesprek, acht het panel adequaat. Het panel vindt het een goede zaak dat de opleiding veel aandacht besteedt aan kalibratiesessies ter bevordering van consistente beoordelingen, zowel binnen de opleiding, als voor mentoren en tussen de opleiding en de opleidingsscholen. Het panel adviseert hier intensief aandacht aan te blijven schenken. Het panel is verheugd dat de opleiding de mogelijkheid verkent om studenten te laten kiezen tussen een afstudeeronderzoek en een onderzoeksmatige beroepsopdracht. Dit past wat het panel betreft goed bij de aard van het beroep en bij het profiel van de opleiding zoals weerspiegeld in de beoogde leerresultaten, inclusief het accent op de grootstedelijke context.

Het bezoek heeft bij het panel ook de aanvankelijke vragen weggenomen rond het aantoonbaar bereikt hebben van de beoogde leerresultaten voor de grootstedelijke context, de onderzoekende houding en de professionele identiteit in relatie tot de brede professionele basis. De bij standaard 1 geconstateerde doorontwikkeling van grootstedelijkheid en de wijze waarop studenten daarmee omgaan bij het afstuderen is vooral geïllustreerd met voorbeelden uit LIO-stages en startbekwaamheidsgesprekken. Het onderscheid tussen het aantonen en beoordelen van de onderzoekende houding in de praktijk en het aantonen van onderzoeksvaardigheden in het afstudeeronderzoek is eveneens overtuigend nader toegelicht. Hetzelfde geldt voor de wijze waarop het aantonen en beoordelen van de professionele identiteit plaatsvindt, al tekent het panel daarbij aan dat de holistische en kritische ambities die verwoord zijn in de beoogde leeruitkomsten aandacht en verdere ontwikkeling blijven vragen.

Voor het verlenen van vrijstellingen aan deeltijdstudenten voor het afstudeeronderzoek past de opleiding adequate criteria toe. Het gaat daarbij om het bewijzen van bereikte leerresultaten op het gebied van onderzoeksvaardigheden binnen de context van het basisonderwijs.

Het panel vindt het geruststellend dat voor de UPvA studenten toch een startbekwaamheidsgesprek is ingebed in het afstudeertraject. Daarmee is naar de mening van het panel voldoende zeker gesteld dat ook zij alle beoogde en bereikte leerresultaten kunnen aantonen.

Al met al is het panel ervan overtuigd dat studenten alleen kunnen afstuderen als zij hebben aangetoond de beoogde leerresultaten te hebben gerealiseerd. Het afstudeertraject doet op gevarieerde wijze recht aan de beoogde leerresultaten en de beoordelingssystematiek garandeert dat alleen studenten afstuderen die deze leerresultaten ook daadwerkelijk bereikt hebben.

Het panel heeft geen informatie ontvangen over de doorstroom naar andere opleidingen. Het panel veronderstelt dat deze doorstroom minimaal zal zijn gezien het nijpende lerarentekort in Amsterdam en de sterke verwevenheid tussen de opleiding en het werkveld. Het panel ziet bevestiging hiervoor in de uitkomsten van de hbo-monitor en in de tijdens het bezoek door het werkveld geuite tevredenheid over de afgestudeerden van de pabo van de HvA, ongeacht of zij de opleiding volgden als voltijd, deeltijd of UPvA student.

Conclusie

Het panel beoordeelt standaard 4, gerealiseerde leerresultaten, als voldoende.

4. Conclusie en aanbevelingen

De opleiding heeft overtuigend laten zien een lerende organisatie te zijn, de student centraal te stellen en de professionaliteit voor te leven die zij haar studenten wil leren. Het is ook duidelijk dat de opleiding op deze wijze, en in zeer nauwe samenwerking met het werkveld, aansluiting zoekt bij de onderwijspraktijk in Amsterdam. Veranderingen in de beroepspraktijk en de omstandigheden daarvan hebben consequenties voor het type leerkracht waaraan in de toekomst behoefte is. Dit vraagt voortdurende herijking, ook en misschien wel juist van de beoogde leerresultaten en de wijze waarop studenten het realiseren daarvan kunnen aantonen. De opleiding heeft laten zien deze weg te verkennen en heeft de intentie dat te blijven doen. Onder andere door studenten de mogelijkheid te bieden te kiezen tussen een afstudeeronderzoek en een uitgebreide onderzoeksmatige beroepsopdracht over de eigen klaspraktijk. De opleiding bleek, zeker bij doorvragen, zich bewust van knelpunten en bereid ze aan te pakken. Onder andere door hierover een open gesprek aan te gaan met het panel over de beoogde en gerealiseerde leerresultaten van de pabo van de HvA voor voltijd, deeltijd en UPvA studenten.

Deze visitatie brengt de volgende aanbevelingen met zich mee:

1. Zet het gesprek over de invulling van het concept 'grootstedelijkheid' voort en expliciteer de opbrengst daarvan in de documenten waarmee studenten, docenten en opleiders binnen en buiten de opleiding moeten werken.
2. Blijf met het werkveld in gesprek over de veranderende eisen aan toekomstige leerkrachten en wees bereid om naar aanleiding hiervan zo nodig ook beoogde leerresultaten en de wijze waarop studenten kunnen aantonen dat ze die bereikt hebben te herijken en aan te passen.
3. Continueer de beschreven en besproken verdere uitwerking van wat onder professionele identiteit te verstaan, vooral wat betreft de holistische en kritische benadering, en hoe deze dimensie te positioneren in de beoogde leerresultaten.
4. Blijf aandacht schenken aan het kalibreren van (de voorbereiding op) beoordelingen. Besteed hierbij in het bijzonder aandacht aan de opleidingsscholen.

5. Scoretabel

Standaard	Oordeel		
	Pabo voltijd	Pabo deeltijd	UPvA
1 Beoogde leerresultaten	Voldoet	Voldoet	Voldoet
4 Gerealiseerde leerresultaten	Voldoet	Voldoet	Voldoet
Conclusie	Voldoende	Voldoende	Voldoende

Alle opleidingsvarianten van de pabo van de HvA voldoen aan beide door het panel beoordeelde standaarden. Dit leidt tot het algehele oordeel voldoende voor de pabo van de HvA.

Bijlagen

A. Proces van beoordelen

De Hogeschool van Amsterdam (HvA) heeft in het kader van het experiment instellingsaccreditatie met lichtere opleidingsaccreditatie een panel samengesteld en een extern secretaris aangezocht voor de beoordeling van haar Lerarenopleiding Basisonderwijs (pabo), voltijd en deeltijd, en de Universitaire pabo (UPvA) die zij samen met de Universiteit van Amsterdam realiseert.

De NVAO heeft het door de HvA voorgedragen panel en de voorgedragen secretaris goedgekeurd op 6 februari 2020. Het panel is als volgt samengesteld:

- Dr. Bob Koster, voorzitter, lector Werkplekieren, Fontys Lerarenopleiding Tilburg.
- Dr. Yvonne Leeman, lid, emeritus lector Pedagogische kwaliteit van het onderwijs Hogeschool Windesheim / Centrum voor Bewegen en Educatie, Zwolle.
- Peter Jonkers MA, lid, directeur/bestuurder Stichting Primo Schiedam.
- Eelke Satijn, student lid, pabo Hogeschool Utrecht.
- Drs. Johanneke Braaksma, secretaris, OAKnet Onderwijs Advies Kwaliteit.
(Drs. Esther Poort, achterwacht en tweede secretaris, Onderzoekerij.)

De beoordeling is uitgevoerd op basis van het beperkte kader voor de opleidingsbeoordeling van september 2018 (Staatscourant nr. 3198) en de nadere uitwerking hiervan in het kader van het experiment instellingsaccreditatie met lichtere opleidingsaccreditatie van 1 februari 2019.

De secretaris heeft ter voorbereiding op de visitatie een bezoek gebracht aan de opleiding. Bij die gelegenheid hebben de opleidingsmanager van de opleiding, de beleidsadviseur kwaliteit en accreditatie van de HvA en de secretaris gesproken over de te beoordelen varianten van de opleiding, de benodigde documentatie, de bezoekdag, het ontwikkelgesprek en de planning op hoofdlijnen. Daarna is er ter voorbereiding van de bezoekdag geregeld contact geweest tussen de secretaris van het panel en een beleidsmedewerker van de afdeling Onderwijs & Onderzoek van de Faculteit Onderwijs en Opvoeding van de HvA.

Op 20 januari 2020 zijn de zelfevaluatie, een concept bezoekprogramma en een lijst eindwerken van afgestudeerden uit de te beoordelen opleidingsvarianten door de secretaris ontvangen. De secretaris heeft op 31 januari 2020 de opleiding bericht dat de documentatie voldoet en gemeld welke vijftien eindwerken geselecteerd zijn op basis van opleidingsvarianten en gegeven cijfers. Daarnaast zijn in overleg met de voorzitter enkele aanpassingen gevraagd in het voorgestelde bezoekprogramma.

Op 13 februari 2020 heeft het panel de zelfevaluatie met de daarbij behorende bijlagen en de geselecteerde eindwerken van de opleiding ontvangen. De secretaris heeft de panelleden een toelichting gestuurd over de te volgen procedure en de verdeling van de eindwerken. Tevens is hen gevraagd hun eerste bevindingen en vragen voor de bezoekdag aan de secretaris te sturen. De secretaris heeft hiervan een compilatie gemaakt. De geplande bezoekdag, 19 maart 2020, kon niet doorgaan vanwege de landelijk getroffen maatregelen in verband met het corona virus. Begin april heeft de opleiding aangegeven de visitatie graag voor de zomer te willen afhandelen, desnoods via een online visitatie. Daarop heeft de secretaris in overleg met voorzitter eerst alle panelleden individueel benaderd met de vraag of zij hier op voorhand principiële bezwaren tegen hadden. Dat was niet het geval. In een online panel overleg op 17 april 2020 heeft het panel aan de hand van de compilatie van eerste indrukken en vragen zijn hoofdthema's voor het bezoek geïnventariseerd. Vervolgens heeft het panel zich de vraag gesteld of het, gegeven deze hoofdthema's, ook online mogelijk zou zijn om a. een proces te realiseren waarin de opleiding in alle facetten recht gedaan wordt en b. als panel een kwalitatief adequaat rapport op te leveren. Het panel heeft unaniem geconcludeerd dat dit mogelijk is onder de voorwaarde van enige aanpassingen in het programma (zoals bijvoorbeeld spreiding van het 'bezoek' over twee ochtenden), het leveren van aanvullende informatie, een betrouwbare technische infrastructuur en inschakeling van de achterwacht als tweede secretaris.

Het panel heeft tijdens het online bezoek op 1 en 2 juli⁸ met alle geledingen van de opleiding kunnen spreken, zijnde de vertegenwoordigers van het faculteitsbestuur, het management van de opleiding, leden van de examencommissie, docenten, studenten, alumni van de opleiding en vertegenwoordigers van het werkveld (voor het programma zie bijlage B). In het besloten overleg aan het einde van het bezoek heeft het panel de bevindingen gewogen en de overwegingen opgesteld op basis van het informatiedossier, de bestudeerde eindwerken en de gevoerde gesprekken. Voor de geraadpleegde documenten zie bijlage C. Het positieve oordeel over de standaarden 1 en 4 is aan het eind van het bezoek op hoofdlijnen mondeling gerapporteerd. Tot besluit van het online bezoek heeft het panel met enkele vertegenwoordigers van de opleiding een ontwikkelgesprek gevoerd.

Na het online bezoek heeft de secretaris een concept rapport opgesteld. De leden van het panel hebben daarop hun commentaar gegeven. Daarna is het door de secretaris bijgewerkte en door de voorzitter geaccordeerde concept rapport op 14 augustus 2020 ter feitelijke verificatie voorgelegd aan de opleiding. Na verwerking van de reactie van de opleiding is, in overleg met het panel en na accordering door de voorzitter, het definitieve rapport op 23 september 2020 aan de opleidingsmanager van de pabo van de HvA aangeboden.

⁸ Op 18 mei 2020 is de NVAO door de Hogeschool van Amsterdam, op verzoek van de opleidingsmanager van de pabo, geïnformeerd over de keuze voor een online bezoek.

B. Programma

Woensdag 1 juli 2020

- 9.00 – 9.40 Ontvangst panel en korte presentatie (5 min)
Standaard 1 en 4 Beoogde en gerealiseerde leerresultaten
decaan FOO en managementteam Pabo HvA
- 10.00 – 10.30 Standaard 1 & 4 Beoogde en gerealiseerde leerresultaten
schoolopleiders en kerndocenten
- 11.00 – 11.30 Standaard 1 & 4 Beoogde en gerealiseerde leerresultaten
schoolopleiders en kerndocenten
- 12.00 – 12.30 Standaard 1 & 4 Beoogde en gerealiseerde leerresultaten
studenten en alumni Pabo en UPvA
- 13.00 – 13.30 spreekuur (is geen gebruik van gemaakt)

Donderdag 2 juli 2020

- 9.00 – 9.30 vooroverleg panel
- 9.30 – 10.00 Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten
examinatoren
- 10.15 – 10.45 Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten
examencommissie
- 11.15 – 11.45 Standaard 1 & 4 Beoogde en gerealiseerde leerresultaten
bestuurders & directeur
- 11.45 – 12.30 Intern overleg
- 12.30 – 12.45 Mondelinge terugkoppeling over standaard 1 en 4
- 14.00 – 14.45 Ontwikkelgesprek
decaan FOO en managementteam

C. Geraadpleegde documenten

- Zelfevaluatie rapport PABO HvA. Lesgeven in een grootstedelijke context. Januari 2020
- 15 eindwerken bestaande uit stagebeoordelingen, afstudeeronderzoek en startbekwaamheidsgesprek (6 voltijd, 4 deeltijd, 5 UPvA)
- Documentatie tbv standaard 1:

	S1-01 2018 Model Samen Opleiden in Amsterdam
	S1-02 2018 Model Samen Opleiden in Amsterdam Compact
	S1-03 Competentiematrix Pabo HvA en UPvA
	S1-04 Amsterdamse Leerkracht Lijn - Pilotversie 2019-2020
	S1-04b Amsterdamse Leerkracht Lijn- Definitieve versie 2020-2021
	S1-04c Amsterdamse Leerkracht Lijn Inhoudelijke verantwoording 2020-2021
	S1-05 Opleidingsplan 2019 Pabo HvA
	S1-06 2018 Samenwerkingsovereenkomst Samen Opleiden in Amsterdam
	S1-07 Jaarverslag UPvA 2017-2018
	S1-07b Jaarverslag_UPvA_2018-2019
	S1-08 Rapport PW UvA NVAO 2018
	S1-09 Studiegids Pabo VT
	S1-10 Studiegids Pabo DT
	S1-11 Studiegids UPvA

- Documentatie tbv standaard 4

	S4-01 Praktijk gids LIO 2019-2020 Pabo HvA en UPvA
	S4-02 Handleiding Afstudeeronderzoek 2019-2020 Pabo HvA
	S4-03 Studiewijzer VT 4 2019-2020 Pabo HvA
	S4-04 Beoordelingsformulier LIO-2 2019-2020 Pabo HvA en UPvA
	S4-05 Beoordelingsformulier Afstudeeronderzoek 2019-2020 Pabo HvA
	S4-06 Beoordelingsformulier Startbekwaamheidsgesprek 2019-2020 Pabo HvA
	S4-07 Steekproef Afstudeeronderzoek Pabo HvA over 2016-2017 periode september 2016-juni 2017
	S4-08 Steekproef Afstudeeronderzoek Pabo HvA over 2017-2018 periode september 2017-juni 2018
	S4-09 Verslag Peerreview Afstudeeronderzoek Pabo's Cluster Midden november 2019
	S4-10 Beeldverslag Peerreview Afstudeerniveau november 2019 pagina 1
	S4-11 Beeldverslag Peerreview Afstudeerniveau november 2019 pagina 2
	S4-12 2018 NSE Factsheet Pabo zonder UPvA
	S4-13 2018 NSE Factsheet Pabo DT
	S4-14 2018 NSE Factsheet Pabo afstudeerrichting UPvA
	S4-15 2019 HBO Keuzegids Ranking Pabo
	S4-16 2020 HBO Keuzegids Ranking Pabo
	S4-17 2018 HBO Monitor Factsheet 34808 B Opleiding tot leraar Basisonderwijs
	S4-17b 2019 HBO Monitor Factsheet 34808 B Opleiding tot leraar Basisonderwijs

- Opleidingsdocumenten

 [Borgingsagenda Examencommissie Pabo HvA 2019-2020](#)

 [Jaarverslag examencommissies FOO 2018-2019](#)

 [Opleidingsplan 2019 Pabo HvA Bijlagen](#)

 [Overzicht instroom en studiesucces Pabo VT](#)

 [Toetsplan Pabo HvA 2019](#)

 [HvA Toetsbeleid](#)

 [MijnHvA pagina examencommissie](#)

 [Onderwijs- en examenregeling Pabo HvA 2019-2020](#)

 [Studiekeuzecheck](#)

- Accreditatie en Midterm Review

 [2018 MTR Eindrapportage Pabo HvA](#)

 [NQA 003484 rapport HvA hbo-ba Opleiding tot leraar Basisonderwijs](#)

 [NVAO 003484 besluit HvA hbo-ba Opleiding tot leraar Basisonderwijs](#)